

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL ECONOMIEI
DEPARTAMENTUL PENTRU ENERGIE

Către: Reprezentanța Permanentă a României la Uniunea Europeană

Ref: Implementarea Directivei 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind eficiența energetică

In vederea îndeplinirii prevederilor art.7(9) și a Părții a 4-a din Anexa 5 la Directiva 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind eficiența energetică, de modificare a Directivelor 2009/125/CE și 2010/30/UE și de abrogare a Directivelor 2004/8/CE și 2006/32/CE, Departamentul pentru Energie din România furnizează următoarele informații privind măsurile de politică pe care intenționează să le adopte pentru stabilirea schemei naționale de obligații în ceea ce privește eficiența energetică, precum și metodologia propusă pentru operarea acestei scheme.

Cuprins

1. Introducere

2. Stabilirea țintei pentru 2020 și a țintei intermediare

3. Alegera opțiunii

4. Instituții responsabile

1.Introducere

Îmbunătățirea eficienței energetice reprezintă o prioritate esențială a politicii energetice naționale, datorită contribuției majore pe care o are la realizarea siguranței alimentării cu energie, dezvoltării durabile și competitivității, la economisirea resurselor energetice primare și la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

În contextul obiectivelor asumate la nivelul Uniunii Europene, de reducere cu 20% a consumului primar de energie, până în 2020, România și-a asumat o țintă de consum de energie primară de 43 mil. tep în anul 2020, ceea ce reprezintă o reducere cu 19% față de consumul previzionat în anul 2007.

Față de un consum de energie primară de 39,799 mil. tep în anul 2008, în perioada 2010-2012 s-a realizat o medie a consumului de energie primară de de 35,105 mil. tep, scădere datorată industriei, principalul sector afectat de criza economică începută în anul 2009.

2.Stabilirea țintei pentru 2020 și a țintei intermediare

România și-a stabilit obiectivul național indicativ în materie de eficiență energetică, de realizare a unor economii de energie primară de 10 mil. tep, la nivelul anului 2020.

Conform analizelor/estimărilor efectuate, realizarea acestui obiectiv va face ca în anul 2020:

- consumul de energie primară să fie de circa 43 mil. tep
- consumul final de energie să fie de 30 mil. tep.

Prin primul Plan Național de Acțiune în domeniul Eficienței Energetice - PNAEE 1, România și-a stabilit ținta națională, pentru anul 2020, de reducere a **consumului de energie primară, de 19 %**.

Pe baza datelor de care dispunem, putem afirma ca România se încadrează în ținta angajată privind consumul de energie primară, de 43 mil. tep.

Tot prin primul PNAEE, România și-a asumat angajamentul de a reduce **consumul de energie finală** în sectoarele aflate sub incidența Directivei de Servicii Energetice - ESD cu 1,5% anual, în perioada 2008-2016, față de media înregistrată în perioada 2001-2005. Acest lucru va conduce la o economie de energie finală de 2,8 mil. tep în anul 2016.

Cel de-al doilea PNAEE conține un capitol distinct destinat măsurilor de economisire a energiei primare în sectorul energetic (producerea energiei electrice și termice, transportul și distribuția energiei, promovarea surselor regenerabile de energie), astfel încât să se atingă ținta preconizată pentru anul 2020.

România își propune, așadar, o țintă intermediară la sfârșitul anului 2016, astfel încât, în funcție de economiile de energie primară și de creșterea economică, să poată introduce noi măsuri de eficiență energetică.

3. Alegerea opțiunii

Urmare analizei efectuate în cadrul grupului de lucru interinstituțional, constituit din entitățile cu atribuții în implementarea măsurilor de eficiență energetică a rezultat că, la această etapă, nu este oportună introducerea unei scheme de obligații, conform prevederilor art 7, alin (1) din Directiva 2012/27/UE.

La nivelul României, o schemă de obligații nu este luată în considerare, cel puțin pentru prima perioadă, 2014-2016, având în vedere următoarele considerente:

-o schemă de obligații ar presupune creșterea prețului la energie pentru consumatorii finali, prin creșterea tarifului de distribuție, ceea ce ar depăși gradul de suportabilitate a populației, în condițiile în care în România circa 40,3% din populație se află în risc față de sărăcie (potrivit EUROSTAT, decembrie 2013); în această situație, același procent din populație se află în sărăcie față de energie. Toate investițiile făcute de distribuitorii și/sau furnizorii de energie, se vor duce direct în creșteri de tarife și prețuri, care se vor adăuga calendarului deja stabilit de creștere a prețurilor la energie electrică și gaze naturale pentru populație, în anii următori, precum și la cele două taxe, deja existente în factura de energie, bonusul pentru cogenerare și prețul certificatului verde.

-ritmul moderat de creștere economică, luat în considerare la estimarea consumului de energie primară pentru anul 2020 arată că România se încadrează în limita țintei asumate.

O eventuală schemă de obligații poate fi luată în considerare pe baza analizei rezultatelor anuale, ca urmare a implementării măsurilor de politică alternative, până la sfârșitul primei perioade propuse (1 ian. 2014 - 31 dec. 2016).

Referitor la măsurile de politică privind stabilirea schemei de obligații în ceea ce privește eficiența energetică, **România optează pentru un mix de măsuri de politică alternative, realizate prin programe de eficiență energetică specifice și constituirea unui Fond de Investiții în Eficiență Energetică (FIEE) sau dezvoltarea actualului Fond pentru Eficiență Energetică - FREE.**

Măsuri de politică alternativă:

Având în vedere necesitatea unei abordări integrate pentru valorificarea întregului potențial de economisire a energiei, care include economiile din sectorul aprovizionării cu energie, până la sectorul utilizatorilor finali, propunem următoarele măsuri:

-crearea unui fond de investiții în eficiență energetică.

Acest Fond ar putea permite utilizarea unor fonduri private, a fondurilor structurale, a veniturilor obținute din licitațiile sub prevederile EU-ETS și eventual a bugetului de stat.

-realizarea de audituri energetice.

Avem în vedere realizarea de audituri energetice sistematice, efectuate de experți interni sau auditori energetici și verificarea calității acestora.

-formarea auditorilor energetici.

Incurajăm programele de calificare a auditorilor energetici, în scopul asigurării unui număr suficient de experți.

-campanii de sensibilizare și consiliere a consumatorilor.

Avem în vedere dezvoltarea de programe de sensibilizare în rândul gospodăriilor, privind beneficiile auditurilor energetice, prin intermediul unor servicii de consiliere în materie energetică, care conduc la aplicarea tehnologiei sau a tehnicilor eficiente din punct de vedere energetic și care au ca efect reducerea consumului de energie la nivelul utilizatorilor finali.

-reglementări sau acorduri voluntare.

Aceste reglementări vor putea conduce, de asemenea, la aplicarea tehnologiei sau a tehnicilor eficiente din punct de vedere energetic.

-susținerea dezvoltării ESCO.

În prezent, piața ESCO-urilor este incipientă în România; există câteva Companii de Servicii Energetice, însă numărul lor este redus, în comparație cu numărul acestora în alte state membre ale UE.

Prin proiectele de eficiență energetică concepute și implementate pentru diverși clienți, societățile de servicii energetice de tip ESCO vor putea asigura reducerea cheltuielilor cu energia, astfel încât economia realizată să acopere în final costurile finanțării proiectului.

Companiile de tip ESCO vor garanta performanțele proiectelor din domeniul energetic, implementarea acestora, cu respectarea bugetului anual de operare al beneficiarului, precum și modalități flexibile de finanțare, astfel încât beneficiile să fie conforme cu performanța programelor implementate.

Până în anul 2016, se va elabora cadrul de reglementare privind înființarea și funcționarea ESCO-urilor, în paralel cu dezvoltarea pieței acestor companii de servicii energetice și promovarea contractelor de performanță energetică.

În ceea ce privește programele sectoriale de eficiență energetică, au fost identificate următoarele priorități:

- **Sistemul energetic**

- eficiență în transformarea/producerea energiei;
- eficiență înaltă în cogenerare;
- reducerea pierderilor în rețelele de transport și distribuție a energiei;
- eficientizarea sistemelor de alimentare cu energie termică;
- evaluarea rezultatelor obținute și extinderea Programului “Termoficare 2006-2015, căldură și confort”, până în anul 2020.

- **Sectorul rezidențial**

- reabilitarea blocurilor de locuințe;
- realizarea de audituri energetice sistematice;
- reabilitarea clădirilor;
- reabilitarea sistemelor centralizate de încălzire.

- **Sectorul industrial**

- management energetic, pe baza auditurilor energetice sistematice;
 - analiza posibilităților de introducere a echipamentelor eficiente din punct de vedere energetic, atât în industria grea, cât și la IMM-uri.

- **Sectorul terțiar și sectorul municipal**

- eficiența energetică în clădiri publice și particulare;
 - eficiența energetică în iluminatul public.

- **Transport**

- eficiența energetică în toate modurile de transport: individual, comercial, public urban, feroviar.

4. Instituții responsabile

Ministerul Economiei - Departamentul pentru Energie

Departamentul pentru Energie elaborează politici în domeniul eficienței energetice, realizează coordonarea interinstituțională în domeniu, elaborează Planurile Naționale de Acțiune în domeniul Eficienței Energetice (PNAEE) și Raportările aferente.

Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice - MDRAP

MDRAP este responsabil cu:

- implementarea programelor și măsurilor de eficiență energetică în sectorul clădirilor și în sectorul alimentării cu energie termică (SACET);
- monitorizarea și raportarea economiilor de energie obținute prin programele anterior menționate;
- dezvoltarea de programe de eficiență energetică la nivelul populației, prin programele de reabilitare termică a locuințelor;
- demararea de programe energetice la nivelul autorităților locale, vizând realizarea de strategii energetice locale, aplicarea de măsuri de eficiență energetică la clădirile publice (școli, spitale, cămine de bătrâni, etc.) și îndeosebi la populația cu venituri reduse.

Ministerul Economiei - ME

ME are următoarele atribuții în domeniu:

- realizarea și aplicarea de programe de eficiență energetică în sectorul industrial;
- dezvoltarea companiilor de tip ESCO (utilizarea contractului de performanță energetică).

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale - MADR

MADR poate realiza programe de încurajare a utilizării biomasei, în vederea producerii energiei în cogenerare de înaltă eficiență, precum și stimularea cultivării de plante energetice.

Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice - MMSC

MMSC are responsabilități în ceea ce privește dezvoltarea unor programe/instrumente pentru finanțarea reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră, prin măsuri de eficiență energetică.

Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei - ANRE

Conform Legii nr. 160/2012 pentru aprobarea OUG nr. 33/2007 privind modificarea și completarea Legii energiei electrice nr. 13/2007 și Legii gazelor nr. 351/2004 ANRE are următoarele atribuții:

-Crearea și gestionarea unei baze de date la nivel național, necesară desfășurării activității sale și pentru furnizarea de informații altor autorități în elaborarea strategiei de dezvoltare a sectorului energiei electrice;

-Aprobarea reglementărilor în domeniul promovării producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie, al promovării cogenerării de înaltă eficiență și al promovării eficienței energetice la clienții finali și monitorizarea modului de aplicare a acestora de către operatorii din sectorul energiei electrice, precum și eficiența sistemelor de promovare în îndeplinirea obiectivelor propuse, în conformitate cu legislația specifică.

- Implementarea proiectelor pilot de contorizare inteligentă în baza evaluării ANRE.

Alte organisme/organizații competente

Utilizarea eficientă a energiei (inclusiv finanțarea programelor/proiectelor) este o acțiune complexă. Numeroase organisme/organizații la nivel național și local sunt implicate în acțiunile realizate.

Fondurile europene au un rol deosebit în finanțarea proiectelor/programelor de eficiență energetică. Autoritățile de Management al Programelor Operaționale Sectoriale și Organismele Intermediare înființate pentru managementul acestor programe reprezintă organisme competente la nivel național în derularea proiectelor de eficiență energetică și monitorizarea realizării acestora.

național în derularea proiectelor de eficiență energetică și monitorizarea realizării acestora.

Fondul de Mediu derulează proiecte de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră, prin aplicarea de măsuri de eficiență energetică în diverse sectoare.